

„Barangolás Erdély történelmében”

A Csány-Szendrey Általános Iskola hetedik osztályos (7. c, d) diákjai és kísérő pedagógusai a Határtalanul! program keretében 2019.10.14-18. között felejthetetlen tanulmányi kiránduláson vettek részt Erdélyben.

Sikeresen pályáztunk a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. által meghirdetett Határtalanul! programra. A magyar kormány 3200000 Ft támogatásban részesítette a „Barangolás Erdély történelmében” elnevezésű projektünket. Így iskolánk 40 tanulója és 4 pedagógusa utazhatott 5 napra Erdélybe.

Előkészítő óra:

Témája: Erdély története a magyarok megjelenésétől 1920-ig, trianoni békeszerződés, székely mondák és mesék, népviselet. A kiránduláson megnézendő nevezetességek. A hallottakat, látottakat mélyítettük el a vetélkedőn csoportmunkában, csapatokban. A vetélkedő jól sikerült, bár tanulóink ismerete még eléggé hiányosnak bizonyult a játékos feladatok megoldásánál. A vetélkedőt táncházzal zártuk. Célunk az volt, hogy hiteles kép alakuljon ki tanulóinkban Erdélyről és a kirándulásra érzelmileg is felkészüljenek.

Utazás:

Október 14-én 4 órakor indultunk. Kisebb pihenők után 11 órakor léptük át a határt. Első állomásunk Szent László városa, Nagyvárad volt, ahol I.Lászlóról tanult legendákat felidézve megtekintettük a róla elnevezett templomot. Körösfői református templom mindenkinek tetszett, így elénekeltük az előkészítő órán tanult” Körösfői kertek alatt” című dalt. A Király-hágónál átléptük a történelmi Erdély határát. Majd Kolozsvárra Mátyás király szülővárosába mentünk. A M0-ás autópályán hajnalban nagy torlódás volt így sokáig lépésben tudtunk csak haladni. A tordai sóbánya meglátogatása ezen ok miatt meghiúsult. 21 óra után érkezünk Tibódra a Hajnalcsillag Panzióba. A szálláshely kitűnő helyen fekszik. Kiválóan alkalmas nagyszámú csoportok

elhelyezésére. Házigazdáink végtelenül kedvesek, segítőkészek voltak. Mindent megtettek azért, hogy csoportunk jól érezze magát. Kifogástalan ellátás, finom, házias, erdélyi ételeket fogyaszthattunk reggelire és vacsorára 5 napon keresztül. Otthon éreztük magunkat.

A második napon a Madarasi-Hargita" a székelyek szent hegye" meghódítása következett. Ivó községből traktorokkal indultunk, majd gyalogosan folytattuk utunkat, időnként meg-megállva, csodálva a fokozatosan kitáruló panorámát és a hegy növény világát, 1801 m magasra jutottunk. Azt mondják, hogy nem is járt Székelyföldön az, aki a Szent Hegyen nem járt. A csúcra érve rendkívüli a látvány tárult elénk, szinte „egész Erdély” a lábaink előtt hevert. Ezt a panorámát nem lehet elfeledni. A hegytetőn sétálva a kisebb-nagyobb kőhalmok, kőfeliratok, a keresztek és kopjafák között, a Turulmadár szoborhoz érve, egy másik érzés is hatalmába kerített bennünket. Talán nem tudjuk megfogalmazni, de aki itt járt egyszer, biztosan megérti, miért Szent a székelyeknek ez a hely, ez az utolsó 1 méter az 1801 méterből. Elénekeltek a

Székely Himnuszt, majd elhelyezték nemzeti színű szalagunkat a szobornál. Délután Korondon megismerkedtünk a taplókészítéssel. Farkaslakán megemlékeztünk Tamási Áronról, nemzeti szalagot helyeztünk el sírján, majd ellátogattunk Szejkefűrdőn Orbán Balázs sírjához a 14 székelykapun áthaladva.

A következő nap Székelyudvarhelyen megtekintettük az Emlékezés parkját, majd felkerestük a Benedek Elek Pedagógiai Líceumot. Az épület és a termek megtekintése után megismerkedtünk az iskola negyedik és hetedik osztályos tanulóival. Magyar dalt tanítottunk gitár kísérettel. Tanórán is részt vettünk. Kis ajándékunk, a Balaton szelet oldotta a légkört. Majd az andezit bányászatáról ismert Libántetőn álltunk meg, Gyergyószentmiklóson az ortodox templomot tekintettük meg. Felejthetetlen látvány tárult elénk a Békás-szoros és a Gyilkostó felkeresése során. Finom, óriás kürtöskalácsot ettünk a tó partján és a gyönyörű időben csónakázva csodáltuk a tájat.

A negyedik nap Gyimesbükkön az ezeréves határt, a legkeletibb őrházat néztük meg, így tanulóink vasúttörténeti ismeretei bővültek. A Rákóczi vár romjai lehetőséget nyújtottak II. Rákóczi Ferenc életének felelevenítésére. Hidegségpatakán vendéglátóink saját készítésű sajttal és kemencében sült kenyérrel várták csoportunkat. Székely zenével ismerkedtünk, majd tánc tanulása következett. Megtekintettük a gazdaságot, amely a gyerekek számára nagyon érdekes volt. Madéfalván a madéfalvi veszedelem történetét elevenítettük fel. A csíksomlyói Kegyetemplomban mindenkire nagy hatással volt az 500 éves Mária szobor és kolléganőnk Ave Maria-ja.

Az ötödik napon hajnali 5 órakor indultunk. Még álmos volt csoportunk, amikor Medgyesen leszálltunk, hogy egy kuruc csatát felelevenítsünk. Vajdahunyad következett. A várkastély ma Erdély legszebb, legromantikusabb várkastélya, Mikszáth Kálmán a várak királyának is nevezte. Sétáltunk az ódon falak között és felelevenítettük Hunyadi Jánosról és I. Mátyásról tanultakat. Kirándulásunk utolsó állomása, Arad következett. Az emlékművön mi is elhelyeztük koszorúinkat és megemlékeztünk az Aradi vértanúkról. Este 21 órára érkeztünk Keszthelyre.

Értékelő óra:

Az előkészítő foglalkozáson a trianoni békeszerződésről hallottak, a székely mesék, mondák, dalok, az erdélyi nevezetességek most már tartalommal telítődtek. Ezt bizonyítja az is, amikor a kirándulás legszebb mozzanatait felelevenítettük és megtekintettük az Erdélyről készült filmet. A gyerekek élménybeszámolói nagyon részletesek voltak, jó volt hallani ahogy többen több szemszögből látták a kirándulás értékeit.

Nemzeti összetartozás napja:

A COVID19 vírus miatti digitális munkarendben a tervezett programelemeket nem tudtuk kivitelezni az előzőleg vállalt formában így a megemlékezést tanórai szinten valósítottuk meg. A felső tagozaton június 4-én a tanórák témája és tartalma a határainkon túl élő magyarokhoz kapcsolódott.

A kollégák a KRÉTA rendszeren keresztül és emailben juttatták el a gyerekekhez a feladatokat.

Irodalom: Határainkon túli magyar költők, írók, székely mondák.

Nyelvtan: A magyar nyelv jellegzetes táj jellegű változásai határainkon túl.

Történelem: Trianoni békediktátum. A határainkon túl élő magyarok helyzete.

Földrajz: A Hargita.

Biológia: Erdély az erdők állatai.

Rajz: Székely mondákhoz illusztráció készítése.

Kémia: A tordai sóbánya, a só keletkezése.

Ének: népdalok, a Kézfogás c. dal meghallgatása.

Technika, Hon-és népismeret: Kalotaszegi viselet.

Matematika: A mai és a régi Magyarország határvonalának mérése térkép segítségével.

Informatika: PPT készítése: Egy határainkon túli magyar tájegység bemutatása.

Etika: A nemzeti összetartozás dala (Kézfogás)

Testnevelés: erdélyi néptáncok

A fotókiállítás is virtuálisan valósult meg. A diákok által e-mailben küldött képekből. A videó elkészítéséhez az iskola méretéhez képest kevesen járultak hozzá képekkel. Akik komolyan vették főleg a kirándulók közül kerültek ki. (Ez is bizonyítja milyen hasznos volt ez az utazás diákjainknak!) A videót iskolánk honlapján tettük közzé. A képek küldőit és a videó elkészítését segítőket csokoládéval jutalmazzuk a

bizonyítványosztáskor, hiszen a kialakult helyzetben nincs más lehetőség a találkozásra.

A tanulmányi kirándulás kitűnő lehetőséget adott az egyes tantárgyak keretei között megszerzett ismeretek elmélyítésére, bővítésére.

Élményszerűvé, elképzelhetővé, hitelessé vált a tananyag.

Mindkét osztály rengeteg pozitív emlékekkel gazdagodott az út során.

Köszönjük Erdély.

Péntek Balázs

projektvezető

HAT-19-01-1092